

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.335/2020/4. szám

A felperes:

.....

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Kókai Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Kókai Gábor)

Az alperes:

alperes neve

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Kummer Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd)

A per tárgya:

Sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék, 2.P.20.710/2020/14. szám

A fellebbezést benyújtó fél:

Alperes, 2.P.20.710/2020/15. szám

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezését **részben** és akként **változtatja meg**, hogy mellőzi az **(alapítvány neve)** Alapítvány elsőfokú eljárási illeték viselésére kötelezését és megállapítja, hogy azt az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az **(alapítvány neve)** Alapítványt (alperes címe, nyilvántartási száma:), hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6350 (hatezer-háromszázötven) Ft másodfokú eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a 48 000 (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

- [1] A felperes a kiadója a **(hírportál 1. neve)** hírportálnak.
- [2] 2020. márciusában **(település neve)** Megyei Jogú Város Önkormányzat polgármestere a Városi Operatív Törzs tájékoztatóján egészségügyi maszkban jelent meg, amelyről a **(hírportál 1. neve)** hírportál egy fényképes, szöveges cikket tett közzé. A cikk megjelenését követően az alperes kérdést intézett a városházához, amelyben a polgármester maszkviselésének okáról érdeklődött. A cikk megjelenését követően a **(hírportál 1. neve)** oldalon a korábban közzétett fényképfelvételeket megváltoztatták, azon olyan kép szerepelt a testületi ülésről, ahol a polgármester nem látszódott. Az alperes a képek megváltoztatásának tisztázása érdekében 2020. március 19. napján megkeresést intézett a **(hírportál 1. neve)** szerkesztőségéhez, választ azonban nem kapott.
- [3] Az alperes ezt követően 2020. március 19. napján megjelentette az "Utólag cenzúrázták a (hírportál 1. neve)-n a polgármester maszkos fotóit" című cikkét. A cikkben alperes beszámolt arról, hogy a városházi egyeztetésen a polgármester maszkban jelent meg annak ellenére, hogy a kiadott kormányzati tájékoztatás szerint egészséges embernek nem kell maszkot viselnie. A cikkben közölte a polgármester válaszát a maszkviseléssel kapcsolatos megkeresésre és beszámolt arról is, hogy a polgármester maszkos fotói eltűntek a **(hírportál 1. neve)** oldalon megjelent cikkből. A cikk leírta továbbá, hogy "cenzúra, vagy öncenzúra történt, maguktól nyúltak bele vagy átszóltak a városházáról?" A cikkben alperes azt is kifejtette "nagyon reméljük, hogy a polgármester nem tekinti az önkormányzati sajtót olyannak, amelyik megbízható lehet a koronavírussal kapcsolatos tájékoztatásban. Mi magunk nem hinnénk egy olyan hírportálnak, amely közöl, majd megvág, letöröl fotókat, mintegy meghamisítja az eredeti tartalmat. Bizonyára csak a véletlen műve, hogy belenyúltak a fotókba és az, hogy a maszkos fotóról érdeklődtünk a városházán. Egyébként a levelet a polgármesternek küldtük, a sajtós csak a másolatot kapta meg. Ha mégis van összefüggés a kérdéseink és a módosítás között, a "buherálásra" irányuló kérdés az csakis a városházára irányulhatott, mivel mi nem küldtünk levelet a **(hírportál 1. neve)** hírportálnak és cikket sem írtunk róla. Vagyis két ember tudott arról, hogy minket érdekel ez a téma: a polgármester és a városháza kommunikációs vezetője."
- [4] A felperes 2020. április 17-én sajtó-helyreigazítást kért az alperestől, azonban annak közzétételét az alperes megtagadta.

A kereseti kérelem és az alperes ellenkérelme

- [5] A felperes keresetében sajtó-helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni alperest. Érvelése szerint a sérelmezett cikk valótlanul állította, hogy a polgármester maszkos fotóit utólag cenzúrázták a **(hírportál 1. neve)** portálon. Valótlan állítás az is, hogy a fotó eredeti, majd későbbi szerkesztett közlésével annak eredeti tartalmát a **(hírportál 1. neve)** hírportál meghamisította, valamint, hogy összefüggés lenne a (hírportál 2. neve) hírportál által a polgármesternek és a városháza kommunikációs vezetőjének feltett kérdések és aközött, hogy a Városi Operatív Törzs 2020. március 17-iki ülésén készült fotók utóbb többféle változatban jelentek meg a **(hírportál 1. neve)** hírportálon. Valótlanul állította alperes azt is, hogy a **(hírportál 1. neve)** szerkesztőségében akár cenzúra, akár öncenzúra működne, továbbá, hogy a **(hírportál 1. neve)** hírportál a koronavírussal kapcsolatos tájékoztatás során nem megbízható módon járna el. Való tény hamis címben való feltüntetése miatt támadta azt az alperesi nyilatkozatot, hogy az alperesi szerkesztőség kérdéseket intézett a polgármester maszkos fotói miatt a városházához és a fotók többféle szerkesztett változatban is megjelentek a **(hírportál 1. neve)** hírportálon, amelyből arra lehetett következtetni, hogy bármiféle, a városházáról származó "buherálási kérés", és nem független szerkesztői tevékenység eredménye a képek több verzióban történt közlése. Kérte az alperes kiadójának, az **(alapítvány neve)** Alapítványnak perköltségben való marasztalását.
- [6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta a felperes keresetességi jogát és azt, hogy a sérelmezett cikk az alperesi hírportálon jelent meg. A kereset azért nem alapos, mert a cikk megjelenése előtt megkereste a felperesi szerkesztőséget kérdésével, melyre az nem válaszolt.

A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi XIV. törvény (Smtv.) 10. § és 13. §-ában foglalt kötelezettségének tett eleget, amikor közérdeklődésre számot tartó ügyben tudósított. Az Alkotmánybíróság 34/2017. (XII.11.) AB határozata 50. bekezdésére hivatkozással kifejtette, a válaszadás lehetőségét felperesnek felajánlotta, aki ezzel nem élt, ezért az esetleges jóhírnevet sértő tényállítások közlése esetén is mentesül a polgári jogi felelősség alól.

[7] Másodlagosan arra hivatkozott, hogy a felperes által sérelmezett tényállítások véleménynyilvánítások voltak, melyek sajtó-helyreigazítás alapjául nem szolgálhatnak.

Az elsőfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett (hírportál 2. neve) honlapon bármiféle, vagy közvetett kommentár mellőzésével,

- a helyreigazító közlemény a (link címe) linken a cím alatt közvetlenül (további kattintás nélkül elérhető módon) a sérelmezett közlésekkel azonos betűtípus és betűméret alkalmazásával, legalább 30 napig (azt követően pedig mindaddig, amíg a kifogásolt cikk hozzáférhető) legyen elérhető,

- továbbá a (link címe) kezdő oldalának legelején ugyanolyan betűtípus és betűméret alkalmazásával, ahogyan a sérelmezett cikk az eredetileg kezdő oldalon megjelent, legalább 24 órán keresztül jelenjen meg a következő cím, amelyre kattintva az eredeti cikk és abban a fentiekben részletezettek szerint közlésre kerülő helyreigazító közlemény közvetlenül elérhető legyen:

"Helyreigazítás: valótlanságokat állítottunk az "Utólag cenzúrázták a (hírportál 1. neve)-n a polgármester maszkos fotóit" című cikkünkben".

tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt:

"Helyreigazítás:

A 2020. 03. 19-én a (hírportál 2. neve) internetes portálon (link címe) link alatt megjelent "Utólag cenzúrázták a (hírportál 1. neve)-n a polgármester maszkos fotóit" című cikkünk címében valótlanul állítottuk azt, hogy **(személy neve)** polgármester maszkos fotóit utólag cenzúrázták a **(település neve)** Televízió Nonprofit Korlátolt Felelősségi Társaság kiadásában megjelenő **(hírportál 1. neve)** hírportálon.

A cikkben valótlanul állítottuk azt, hogy a fotó eredeti, majd későbbi szerkesztett közlésével eredeti tartalmát a **(hírportál 1. neve)** hírportál meghamisította volna.

Valótlanul állítottuk azt is a cikkben, hogy összefüggés lenne a **(hírportál 2. neve)** hu hírportál által a polgármester és a városháza kommunikációs vezetője felé feltett kérdések és aközött, hogy a Városi Operatív Törzs 2020. 03. 17-i ülésén készült fotók utóbb többféle változatban jelentek meg a **(hírportál 1. neve)** hírportálon.

Ugyancsak valótlanul állítottuk azt, hogy a **(hírportál 1. neve)** Szerkesztőségében akár cenzúra, akár öncenzúra működne.

Azon valós tény, hogy a szerkesztőségünk kérdéseket intézett a polgármester maszkos fotói miatt a városházához, valamint azt, hogy a fotók többféle szerkesztett változatban is megjelentek a **(hírportál 1. neve)** hírportálon, olyan hamis színben tüntettük fel, amelyből arra lehetett következtetni, hogy bármiféle, a városházáról származó "buherálási kérés" és nem független szerkesztői tevékenység eredménye a képek több verzióban történt közlése."

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

- [9] Döntését az alábbiak szerint indokolta:
A 34/2017. (XII.11.) AB határozat 50. pontja a közéleti szereplők sajtótájékoztatójáról történő tudósítással kapcsolatban fejt ki azt, ha a sajtószerv saját értékelése nélküli tájékoztatást ad az eseményről és biztosítja az érdekelt fél számára az észrevétel lehetőségét és ezzel a fél nem él, ebben az esetben sajtó-helyreigazítási felelősség a sajtószervet nem terheli.
- [10] Jelen perben ez az alperesi kimentési lehetőség nem áll fenn, mert a cikk kapcsán nem sajtótájékoztatóról volt szó és nem is közéleti szereplő tevékenységéről tudósított alperes. Másrészt a megjelent és a felperes által sérelmezett cikkben alperes nem saját értékelése nélküli hírközlést tett, ezért az AB határozatban kifejtett jogi indokok jelen jogvitában nem alkalmazhatóak.
- [11] A felperes keresetében állított és sérelmezett tényállításokat illetően hangsúlyozta, nem foglalkozhatott azzal, hogy a cikk megjelenésekor milyen szándék vezette az alperest, kizárólag abban kellett állást foglalnia, hogy a közölt cikk a felperes által működtetett szerkesztőségre vonatkozóan a helyreigazítási kérelem keretei között tartalmaz-e valótlan állítást, illetve kelt-e hamis látszatot.
- [12] A cikkben megjelent cenzúra szó negatív jelentéstartalmú, hétköznapi értelemben jellemzően politikai korlátozás eszközeként alkalmazzák, amikor nyilvános közlemények, média tartalmak politikai célú tartalmi ellenőrzése történik előzetesen, vagy utólagosan. A cenzúra alkalmazását a társadalmi közelfogás elítéli, azt negatívan értékeli.
- [13] A tényállítást a vélemény-nyilvánítástól úgy lehet elhatárolni, hogy a tényállítás bizonyítható vagy cáfolható, szemben a véleménnyel, amellyel lehet azonosulni, vagy attól el lehet határolódni, valóság kritériuma nincs. Utalva a PK 12. számú állásfoglalás II. pontjára, a sajtóközleményt a maga egészében vizsgálta és kiemelte, a sérelmezett sajtócikket a befogadó közeg, az olvasó közönség szempontjából is értékelni kellett.
- [14] Felperes nem vitatta, hogy a Városi Operatív Törzs üléséről készült cikk képanyagát a megjelenését követően megváltoztatták. A cikk címéből az, hogy a **(hírportál 1. neve)** cenzúrázott, konkrét tényállítás, amelynek valóságtartalmát az alperes volt köteles bizonyítani: így azt, hogy a cikkben megjelent fényképfelvétel utólagos megváltoztatása a felperes saját döntése, vagy külső politikai befolyás, behatás eredményeként történt. Tényállítás a cikk címét, annak szövegtörzsét tekintve és értelmezve az, hogy az alperes által a városházához intézendő kérdések és a **(hírportál 1. neve)**-n eredetileg megjelenő fényképek megváltoztatása között összefüggés van, továbbá az is, hogy a felperesi hírportál meghamisította a képeket.
- [15] Az valós tény, hogy a képeket a felperesi hírportál utóbb megváltoztatta, azonban ezt az alperes olyan hamis színben tüntette fel, hogy a városházához intézett kérdések okán a képek megváltoztatása nem független szerkesztői tevékenység eredménye lett volna. Ezért a felperes által sérelmezett tényállításokkal és a valós tény hamis színben való feltüntetésével szemben alperest terhelte ezek valóságtartalmának bizonyítása, melynek nem tett eleget, e körben bizonyítást sem ajánlott fel. Az az alperesi hivatkozás, hogy a koronavírussal kapcsolatos tájékoztatás körében a felperes által felügyelt **(hírportál 1. neve)** hírportál nem megbízható, nem tényállítás, hanem vélemény-nyilvánítás, amely sajtó-helyreigazítási igény alapjául nem szolgálhat. Az a körülmény, hogy az alperes a cikkben a cenzúra - öncenzúra kifejezéseket kérdőjellel használta, illetve a valótlan tényállítást nem, mint teljesen bizonyosat közölt, hanem célzásokkal, utalásokkal, feltételező tényként állította, a bírói gyakorlat szerint a sajtó-helyreigazítási kötelezettség alól alperest nem mentesíti (BH1990. 256.).
- [16] **A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem**
- [17] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását kérte. Az ítéletátlától gyakorolni kért felülbírálati jogkörként a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és b) pontját jelölte meg. Érvelése szerint az elsőfokú eljárásban a helyreigazítási kérelemben írtakat cáfolta, másrészt igazolta, hogy a tényállítások az

ítéletben foglaltakkal ellentétben vélemények, ezért a kereset teljes elutasításának van helye. Ezért a keresetnek részben helyt adó elsőfokú ítélet a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja alapján a Pp. 499. § (1) bekezdését, az Smtv. 4. § (1) és bekezdését, 10. §-át, 12. § (1) és (2) bekezdését, 13. §-át, valamint a PK. 12. sz. állásfoglalásban kifejtetteket sérti.

Fentiek miatt az elsőfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás eredménye okszerűtlen, módosítani kell a feltárt tényállítást, a megállapított tényekből eltérő következtetést kell levonni. Utalt az Alaptörvény IX. cikk (2), az Smtv. 3. § (1) és az Mttv. 12. § (1) bekezdésére. Hangsúlyozta, a polgármester fényképeinek eltűnése miatt a cikk megjelenése előtt megkereste a felperest, lehetőséget biztosított álláspontja kifejtésére, így mindent megtett annak érdekében, hogy az AB 34/2017. (XII.11.) határozatában írt helyreigazítás alóli mentesülés feltételei fennálljanak. Olyan körülményt rótt az elsőfokú bíróság a terhére, mely a felperes visszaélésszerű, inkorrekt eljárása miatt állt elő. Közérdeklődésre számot tartó témában közéleti szereplő felperes tevékenységéről tudósítva a megszólalás lehetőségét előzetesen és utólag is felkínálva jelentette meg a sérelmezett cikket, ezért a vonatkozó jogszabályok betartásával állította elő a perbeli médiatartalmat, amely önmagában kizárja a helyreigazítási kötelezettségét. Vitatta, hogy tényállítás az a közlése, hogy utólag cenzúrázták (település neve) polgármesterének maszkos fotóit. Utalt a 3329/2014. (XII.8.) AB. határozatban kifejtettekre a vélemény és tényállítás elhatárolását illetően. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, közügyekben kifejtett tudósításról volt szó. Az, hogy egy cikkből egy kép eltűnésének mi volt az oka, kizárólag a cikk szerzőjének, kiadójának belső tudati viszonyai, az adott esethez való érzelmi viszonyulás alapján dönthető el. Ezen folyamatok nem bizonyíthatók, ezért véleményről van szó, amely a vélemény-nyilvánítás szabadságának határait sem lépte túl. Adott állítás következtetésként való minősítése esetén annak valóságát nem kell a sajtószervnek bizonyítania a helyreigazítási kötelezettség alóli mentesüléshez. Elegendő azt igazolnia, hogy a következtetés levonása során jóhiszemű volt, ami a perbeli esetben nem vitatható. Ez akkor sikeres, ha a cikk tartalmazza azokat a momentumokat, amelyekre a szerző következtetéseit alapozza, illetve a következtetés alapjául szolgáló tények valósak, azokból logikai úton el lehet jutni a következtetésként megjelölt kijelentésig. E kritériumoknak a cikk megfelel.

- [18] Cikke fejtegetést, találgatást tartalmaz, amelynek része, hogy mintegy meghamisítva az eredeti tartalmat a felperesi portál közzétett, majd módosított egy közérdeklődésre számot tartó eseményről készült fényképet. Nem állította, hogy a felperes bármit meghamisított, ha ez igaz lenne, úgy az nem lenne más, mint egy konkrét, felperes által sem vitatottan megtörtént tényekből levonható következtetés. E tekintetben az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelését durván megsértette, a PK. 12. számú állásfoglalás szerinti értelmezés sem vezethet a bíróság által levont következtetésre.
- [19] Tény, hogy a perbeli cikknél "belenyúltak a fotókba", amit felperes nem vitatott és azt sem, hogy ezzel kapcsolatban érdeklődtek a városházán. A **(hírportál 1. neve)** kiadójának kizárólagos tulajdonosa (település neve) Megyei Jogú Város Önkormányzata. A kettő közötti kapcsolat feltételezése nem konkrét tényállítás, hanem csak következtetés. Sérelmezte, az elsőfokú ítélet sem az ellenkérelem, sem a tárgyaláson tett nyilatkozat tartalmára nem reagált, nem fejtette ki miért nem fogadta el e körben érveit.
- [20] Téves az elsőfokú bíróság hamis színben feltüntetésre vonatkozó álláspontja a "buherálásra" irányuló kérdés minősítését illetően is. E tekintetben többszörösen feltételes módon fogalmazott, tehát sem tényállításról, sem valós tény hamis színben való feltüntetéséről nincs szó különös tekintettel arra, hogy a cikkben megadta, mire alapozta feltételezéseit, amelynek ténybeli alapjával mindenki tisztában lehetett.
- [21] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 5. § f) pontjára hivatkozva kiemelte, kiadója, az **(alapítvány neve)** Alapítvány teljes személyes illetékmentességet élvez, ezért illeték fizetésére pervesztessége esetén sem kötelezhető.

- [22] A felperes fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Sérelmezte, hogy az alperes nem jelölte meg azt a körülményt, amely alapján jogszerűen tagadta meg a helyreigazító közlemény közzétételét [Pp. 495. § (2) bekezdés c) pont], emellett a perben meg sem kísérelte a helyreigazítási kérelemben előadottak valóságának megcáfolását.
- [23] Az, hogy a cikkel kapcsolatban az alperes által írásban feltett kérdésekre nem adott választ, nem mentesíti alperest sem az Smtv. 10. §-ában szereplő alapelv betartása alól, és nem sértheti meg az Smtv. 12. §-ában foglalt követelményeket sem. Az alperes ahelyett, hogy tényszerűen közölte volna az olvasókkal, hogy kérdéseire nem választolt, egy korrektséget, mértéktartást és hitelességet nélkülöző többlettörténetet alkotott. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a sérelmezett alperesi közlések egyértelműen tényközlések, amelyek valóságát az alperes nem bizonyította, ezért köteles a helyreigazításra. Az alperes eljárása sérti a 34/2017. (XII.11.) AB. határozatban írtakat, azaz, hogy a sajtó hüen, saját értékelés nélkül, a cáfolat lehetőségét biztosítva tudósít. Emellett megsértette az Smtv. 13. §-a szerinti tájékoztatásra vonatkozó alapelvét is, nem világosan tudósított arról, hogy többféle verzióban jelent meg egy fénykép a **(hírportál 1. neve)** portálon, hanem ezt a tényt a saját állításaival elferdítve saját gondolataival igyekezett befolyásolni a közvéleményt.

Az ítéletábra döntésének indokai

- [24] A fellebbezés kisebb részt alapos.
- [25] Az ítéletábra, mint másodfokú bíróság a fellebbezés - és az abban megjelölt felülbírálati jogkör -, fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálhatja felül az elsőfokú bíróság ítéletét [Pp. 370. §].
- [26] A felperes fellebbezésében a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását kérte, kifejtette ennek indokait, ezért az ítéletábrának eljárása során azt kellett vizsgálnia, hogy az elsőfokú bíróság az általa lefolytatott bizonyítás eredményét okszerűen mérlegelte-e, a megállapított tényekből helytálló következtetéseket vont-e le, indokolt-e a tényállás módosítása, vagy kiegészítése, szükséges, illetve indokolt-e abból eltérő jogi következtetések levonása.
- [27] Az elsőfokú bíróság érdemi döntésével az ítéletábra az alábbiak szerint egyetért.
Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények. E rendelkezésből következően véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat nem lehet sajtóhelyreigazítás alapja (PK. 12. sz. állásfoglalás III. pont).
- [28] Az alperes a fellebbezési eljárás során is vitatta a felperes perindítási jogosultságát, arra hivatkozott, hogy a felperes nem élt a részére a pert megelőzően felkínált sajtó-helyreigazítás lehetőségével, emiatt igényét a perben nem érvényesítheti. A 34/2017. (XII.11.) AB. határozatban az Alkotmánybíróság megállapította: "Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében foglalt sajtószabadságból fakadó alkotmányos követelmény, hogy a közéleti szereplők sajtótájékoztatóján a közügyek vitájában egymást érintően tett kijelentésekről hüen, saját értékelés nélkül tudósító, a közlések forrását egyértelműen megjelölő és a jóhírnevet esetleg sértő tényállításokkal érintett személy cáfolatának is helyet biztosító (vagy a válaszadás lehetőségét felkínáló) médiatartalom - szolgáltató tevékenységét nem lehet a személyiségi jogsértés polgári jogi szankcióit megalapozó híresztelésként értékelni." Az AB határozat rendelkező részéből, és annak indokolásából megállapíthatóan a sajtószerv kimentési lehetőségét a közéleti szereplő sajtótájékoztatójáról való tudósítás esetén biztosítja, annak kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség. Az alperes a kifogásolt cikkben nem sajtótájékoztatón elhangzottokról írt, a cikk a Városi Operatív Törzs ülésével kapcsolatban jelent meg, ezért közömbös, hogy az alperes biztosította-e a felperes részére, hogy tényállításait megcáfolja, erre alapítottna a helyreigazítási kötelezettség alól nem mentesülhet. Az

alperes arra hivatkozott e körben, hogy a felperesi méditartalom szolgáltató a közvélemény formálására alkalmas tevékenysége révén közéleti szereplőnek minősül, akinek kötelessége lett volna az alperesi felhívásra érdemben reagálni, s amelynek elmaradása az alperes sajtójogi felelősségét kizárja.

- [29] Oszítja az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a felperes nem minősül közszereplőnek. A közszereplő fogalmát jogszabály nem határozza meg, annak tartalmát a bírósági gyakorlat tölti ki. Eszerint az a személy minősül közszereplőnek, aki akár az országos, akár a helyi viszonyok alakulását meghatározó, vagy ilyen célzattal létrejött nyilvános rendezvényeken, eseményeken szerepel, illetve közhatalmat gyakorol, vagy közhatalom gyakorlásával járó tisztségre jelölték, illetve aki a politikai közvéleményt feladatszerűen alakítja (BDT2017. 3760.). Tágabb értelemben a közszereplői minőséget nem általában az adott személy pozíciója, hivatali beosztása, közéleti státusza, vagy valamely okból fennálló szélesebb körű ismertsége, hanem a jogi megítélés szempontjából releváns, konkrét élethelyzet alapján kell megítélni (BDT2011. 2420.). A felperes médiaszolgáltató, amelynek feladata a hiteles, gyors, pontos tájékoztatás a közérdeklődésre számot tartó eseményekről, mintegy közvetíti a közszereplők tevékenységét, közéleti megnyilvánulásait az állampolgárok felé. Ez azonban sem szűkebb, sem tágabb értelemben nem minősíti a felperest közszereplővé, ami a hivatkozott AB. határozat alkalmazhatóságát kizárja.
- [30] Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a per tárgyát képező közlések - egy kivétellel - tényállításnak minősülnek, a tényállítások valóságát pedig a sajtószerv köteles bizonyítani (PK. 14. sz. állásfoglalás I. pont). A tényállítás és a véleménynyilvánítás közötti különbségtételt az Alkotmánybíróság akként határozta meg, hogy: "Míg vélemények esetén a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt." [7/2014. (III.7.) AB. határozat indokolás [49]].
- [31] Nem volt vitatott a perben, hogy a Városi Operatív Törzs üléséről készített képanyag utóbb megváltoztatásra került, amelyről az alperes cikkében azt állította, hogy utólag cenzúrázták a polgármester maszkos fotóit. Az, hogy az eredeti tartalom, vagy megjelenés cenzúrázásra került, egyértelműen tényállítás, mert annak valósága bizonyítható, vagy cáfolható. Az Smtv. 10. §-a rögzíti a médiaszolgáltató tájékoztatási kötelezettségét, amelynek során a sajtószerv köteles a jogszabályokat betartani. Az, hogy a sajtó-helyreigazítási perben a bizonyítás az általános szabályoktól eltérően alakul, azaz, hogy arra csak korlátozott keretek között van lehetőség, nem mentesíti a sajtószervet a felperes által vitatott tényállítás valóságának bizonyítása alól. A sajtószerv felelősen csak olyan közlést jelentethet meg, amelynek valóságát szükség esetén nyomban bizonyítani is tudja a rendelkezésre álló bizonyítékokkal. A sajtótörvényben írt feladata - a már hivatkozottak szerint - a hiteles és pontos tájékoztatás, ami azt jelenti, nem elegendő abban a hiszemben lennie, hogy az általa közölt tények megfelelnek a valóságnak, erről - a valóság igazolására alkalmas bizonyítékok beszerzésével - meg is kell győződnie. Az alperes azonban az általa állított tények valóságának igazolására bizonyítást nem ajánlott fel.
- [32] Ehhez kapcsolódik a cikkben megfogalmazott alábbi közlés: "Cenzúra, vagy öncenzúra? Maguktól nyúltak bele, vagy átszóltak a városházáról?" A cenzúra a médiatartalom kívülről, míg az öncenzúra annak belülről történő ellenőrzése, korlátozása, gyakorlatilag ennek szinonimája, illetőleg magyarázata a fenti közlés második tagmondata. Mind a cenzúra, mind az öncenzúra kifejezés negatív tartalmat hordozó, a társadalom általános értékítéletével össze nem egyeztethető tevékenység, amelynek megvalósulása bizonyítható - avagy cáfolható -, azaz tényállítás. Nincs jelentősége annak, hogy az alperes e kifejezéseket kérdő mondatban helyezte el, mert a mondat ennek ellenére is akként értelmezhető, hogy vagy cenzúra, vagy öncenzúra folytán történt a fotó módosítása, vagyis az egyik magatartás ténylegesen megvalósult. Ezért közömbös a szerző belső tudati viszonya vagy az esethez való érzelmi viszonyulása, mert nem véleménynyilvánításról, következtetések levonásáról, hanem tényállításról van szó, annak megítélése során pedig, hogy a tényállítás valós vagy valótlan, a fentiek vizsgálatára nincs szükség. Lényeges, hogy a felperes

vitatta mind a cenzúra, mind az öncenzúra alkalmazását, ezért az alperest terhelte e tényállítások valóságának bizonyítása is. Az alperes azonban e tekintetben sem tudott eleget tenni a bizonyítási kötelezettségének, ezért a sajtóhelyreigazítási felelősség alól nem mentesülhet.

- [33] A sajtóközleményt a maga egészében vizsgálva (PK. 12. sz. állásfoglalás XII. pont) összefüggés mutatkozik a fényképek módosítása, valamint a városházához intézett kérdések között arra utalva, hogy a városháza beavatkozásának eredménye, hogy az utóbb megjelent fotón a polgármester maszkos képe már nem látható. Az összefüggésre utalás tényállítás, amelynek valóságát az alperes ugyancsak nem bizonyította, ezért ennek helyreigazítását is a felperes megalapozottan kérte.
- [34] Osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját abban is, hogy az alperes valótlanul állította, hogy a fotó előbb eredeti, majd szerkesztett változatának megjelenésével a felperes a fotó tartalmát meghamisította. Lényeges, hogy a megváltoztatás szó jelentése nem azonos a meghamisítással, bár mindkettő valaminek a módosítását jelenti, de a meghamisítás negatív jelentéstartalmat hordoz, valamely jogszerűtlen cél elérésére, etikátlan, vagy büntetőjogi felelősséget megalapozó magatartásra utal. Az alperes a cikkben kifejezetten meghamisításnak nevezte a fotó módosítását, azt nem feltételezésként, fejtegetésként, vagy találgatásként tüntette fel, azaz azzal nem a véleményét fejezte ki, illetve következtetést vont le, hanem tényt állított. A hamisítás tényét azonban semmivel nem bizonyította, ezért az valótlan tényállítás, amelynek helyreigazítására ugyancsak köteles.
- [35] A való tények hamis színben való feltüntetése szintén ellentétes a médiaszolgáltatót terhelő, az Smtv. hivatkozott rendelkezésében megfogalmazott pontos és hiteles tudósítás követelményével. Nem vitatott, hogy a fotók megváltoztatásra kerültek, és az, hogy ez a városházáról származó "buherálási kérés" eredménye, azt a látszatot kelti, hogy a módosításra külső nyomás hatására, valamilyen befolyásolás eredményeként került sor. Ez a perben nem nyert bizonyítást, ezért a kereset e tekintetben is megalapozott. Megjegyzi az ítéletábra, a feltételes mód alkalmazása sugalmazás kifejezésére alkalmas, ami - figyelemmel a szöveg egészére - nem változtat azon, hogy az alperes állítása szerint a városháza intézkedésének eredménye a fotók több verzióban való közlése.
- [36] A kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság érdemi döntése helytálló és az csupán a perköltség tekintetében szorul korrigálásra. A Pp. 499. §-a alapján a sajtó-helyreigazítási perben a sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő természetes, vagy jogi személy perben állása nélkül is marasztalható a perköltségben. A Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság (NMHH) által vezetett közhiteles nyilvántartás szerint a kereset előterjesztésének időpontjában (2020. május 5.) az alperesi sajtótermék bejegyzett kiadója az **(A.) Kft.** volt, és a hatóság tájékoztatása szerint 2020. június 30. napjáig szerepelt a nyilvántartásban kiadóként. A hatóság CE/16421-4/2020. számú határozata alapján 2020. július 1. napjától - ezáltal az ítélelhozatal időpontjában is - az alperes bejegyzett kiadója az **(alapítvány neve)** Alapítvány. Az alapítvány az alperesi ellenkérelem mellékleteként csatolt okiratban az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (3) bekezdésében foglaltak szerint akként nyilatkozott, hogy az eljárás megindítását megelőző adóévben folytatott vállalkozási tevékenységből származó jövedelme után társasági adó fizetési kötelezettsége nem keletkezett, ezért az Itv. 5. § (1) bekezdés f) pontja alapján személyes illetékmentesség illeti. Erre figyelemmel az alapítvány az eljárási illeték viselésére nem kötelezhető, azt az állam viseli.
- [37] A kifejtettek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érintette, megfellebbezett rendelkezéseit az eljárási illeték viselésére kiterjedően a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.
- [38] A fellebbezés eredménytelenségére figyelemmel a Pp. 101. § (1) bekezdése és a 102. § (1) bekezdése alapján a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli (Itv. 39. § (3) bekezdés c) pont, 46. § (1) bekezdés).
- [39] Az alperes a fellebbezése sikertelensége miatt a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes fellebbezési eljárási költségei viselésére, amelynek összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII.22.) IM.

rendelet 3. § (2) bekezdése és 4/A. §-a, valamint a felperes által csatolt költségfelszámítás alapján
állapított meg.

Szeged, 2020. november 6.

Dr. Béri András sk. . Lengyel Nóra sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró